

עדכון אחרון: אוקטובר 2019

תהליכים בחקלאות – דישון צמחים

הגדרה

הדישון הינו יישום דשנים להזנת צמחים, באמצעים שונים, על מנת לספק לצמחים השלמת מחסור במינרלים בקרקע (כגון חנקן, זרחן, אשלגן ועוד) לצורך הצלחת הגידול וקבלת יבולים טובים.

דישון מבצעים בכל ענפי החקלאות - בגידולי שדה, ירקות, מטעי עצי פרי וכרם, בפרחים בשדות בבתי צמיחה ועוד. היסודות החשובים ביותר בהם משתמשים בדשנים מודרניים להזנת צמחים הם: חנקן, זרחן ואשלגן. הדשנים משתמשים בד"כ כחומרים כימיים מלאכותיים, אך בין המקורות של חומרים מזינים ישנה חשיבות רבה גם לזבל אורגני.

מקור התמונה: Own - Stefan Krause, Germany - A PZL-106 Kruk crop duster applying a fine mist. work, FAL, 2013. <https://commons.wikimedia.org/w/index.php?curid=28262746>

גורמי סיכון עיקריים בתהליך

גורמי סיכון גהותיים	סיכונים בטיחותיים
<ul style="list-style-type: none"> • חשיפת עובדים לגזים רעילים ולמיקרואורגניזמים פתוגניים תוך פיזור של זבל אורגני • חשיפה לרעש מזיק • חשיפה לרטט כלל גופי • חשיפה לאבק (אבק אורגני) • חשיפה לתנאי אקלים קיצוניים 	<ul style="list-style-type: none"> • פגיעת מחומרים מגרים ומאכלים (קורוזיביים) בעור, בעיניים, במערכת הנשימה או במערכת העיכול • פגיעה בעובד עקב התלקחות או פיצוץ בעת ריאקציה אקזותרמית כתוצאה מערבוב דשנים מסוימים או כתוצאה מחום סביבה קיצוני • פגיעה בעובד עקב התהפכות הטרקטור • פגיעה בעובד עקב מגע עם חלק מסתובב בטרקטור או במכונה • פגיעה בעובד עקב מגע עם עצם זר שהוטל ע"י החלק המבצע • דריסת עובד או עובר אורח בשדה • פגיעה בעובד בעת פריקה וטעינת דשנים • פגיעה בעובד עקב מגע עם מכשול בשדה

EMPIMED

נוהג טוב בביצוע תהליך דישון צמחים

ארגון עבודה

- בצע באמצעות בעל מקצוע מתאים הדרכה לעובדים חדשים ולעובדים ותיקים לפחות אחת לשנה בנוגע למניעת סיכונים והגנה מפניהם.
- כלול בתדרוך היומי לפני התחלת העבודה הוראות בטיחות.
- וודא שמפעילי הכלים החקלאיים בעלי רישיונות מתאימים והודרכו היטב לעבודתם הספציפית והוסמכו לכך על ידי בעל המשק.
- לבש מכנסי עבודה ארוכים וחולצת עבודה עם שרוולים ארוכים.
- הקפד להשתמש (בנוסף לבגדי העבודה) בצידוד מגן אישי בהתאם להוראות התווית על המוצרים שבשימוש (זרעים, דשנים וכו').
- בגמר יום העבודה וודא שהעובדים מחליפים את בגד העבודה בבגד נקי וכביסת בגדי העבודה נעשית בנפרד מהכביסה הרגילה.
- דווח על מפגעי בטיחות וגהות, ומקרים של תאונת עבודה או "כמעט תאונה".
- באם נעשה שימוש בצידוד חשמלי השתמש רק בצידוד ואביזרי חשמל תקינים אשר נבדקו בהתאם לתקנים מקובלים בתחום החשמל והוראת היצרן.

דרישות גהות ורווחה לעובדים

עבודות הזריעה מתבצעות בשטח פתוח בו קיימים גורמים רבים בסביבתו של העובד המהווים סיכוני גהות, כלומר, מסכנים את בריאותו ורווחתו של העובד (בעיקר אבק, סיכונים אקלימיים שגורמים להתייבשות גוף העובד, מכות חום, פגיעות קור וכו'). למניעת פגיעות הנ"ל יש לנקוט אמצעים כלליים לשמירה על גהות במקום העבודה:

- א. הבטחת תנאי עבודה נאותים בעת מזג אוויר קיצוני כולל מחסה בטוח;
- ב. הנגשת מקום מנוחה ואכילה;
- ג. אספקת ביגוד מתאים לעבודה וצידוד מגן אישי;
- ד. אספקת מי שתייה;
- ה. הנגשה של פריטי עזרה ראשונה;
- ו. הנגשה של נוחיות סניטרית;

ז. יש לקבוע שילוט המורה על הסיכונים באזור העבודה וכן שילוט המורה על שימוש בציוד מגן אישי.